

[Jes Lunde]

virker hensigtsmæssigt på økologien ved at tilskynde til et lavere forbrug, og den gavner betalingsbalancen ved at ramme importen, mens eksporten friholdes – modsat indkomstskatten, der jo virker lige modsat.

Når vi omlægger skatterne til at hvile mere på forurening og forbrug af ressourcer, er der to hensyn, der er vigtige at tage. For det første skal vi sikre en social balance. Afgifterne kan virke meget tungere på lave indkomster end på store, og derfor må skattelettelserne gives i bunden af indkomstskalaen. For det andet skal vi være sikre på, at miljøafgifterne virker efter hensigten. Det betyder, at vi er nødt til at tage hensyn til, om der er en risiko for, at de omgås gennem grænsehandel, og at vi må give virksomhederne en fair tilpasningstid. Det kan bl.a. sikres ved, at en skattereform fastlægger en stigningstakt for miljøafgifter over en længere årrække – et planlagt langtidsforløb. På den måde kan afgifterne komme ind i virksomhedernes investeringsbeslutninger nu, samtidig med at de træder i kraft med et varsel, der giver virksomhederne tid til at tilpasse sig.

Det er også en pointe, der er helt central i professor von Weizäckers analyser af, hvordan en økologisk skattereform bedst gennemføres, så den bliver både effektiv miljømæssigt og økonomisk holdbar. Dette her skal jo ikke være noget, der bliver en døgnflue. Det er et projekt, der skal vare ved i årtier, for at vi kan få den rigtige miljømæssige effekt.

SF's mål er, at dansk erhvervsliv omstilles til at blive økologisk bæredygtigt – ikke at virksomhederne flytter produktionen til Østeuropa – og derfor er filosofien også, at andre skatter, især på lønnen, skal sænkes, så den totale konkurrenceevne ikke angribes. Kun de, der fortsætter med at forurene, kommer i klemme. Miljømæssigt bedre adfærd skal give gevinst også for konkurrenceevnen. Miljøhensynet skal direkte blive et konkurrenceparameter, som fagøkonomer ville udtrykke det.

Næsten enhver ændring i skattesystemet er af stor betydning for mange menneskers dispositioner, og derfor kræver ændringerne megen omtanke, så man undgår utilsigtede skadevirkninger. Med det forbehold og med den omtanke i bagagen er det til gengæld vigtigt, at vi går i gang med at ændre skattesystemet.

Vi skal være bevidste om, hvilken styring af økonomien skattesystemet skal bidrage til. For

SF er nærliggende mål både bedre beskæftigelse, bedre miljø og større social retfærdighed. Hvis de hensyn kommer til deres ret i forhandlingerne mellem partierne til sommer og til efteråret, kan der kun komme et bedre skattesystem ud af det, og hvis Folketinget i dag vil være med til at trække udviklingen i den retning, kan det bl.a. ske ved at vedtage følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til at fremlægge et forslag til skattereform, der lægger afgørende vægt på økologiske skatter med henblik på at nedbringe forureningen og forbruget af begrænsede ressourcer.

De økologiske skatter skal gradvis tillægges en stigende vægt i et planlagt langtidsforløb, så virksomheder og privatpersoner kan tage højde for det i deres investeringer.

De økologiske skatter må kompenseres ved sænkning af andre skatter og afgifter, så sociale skævheder undgås og erhvervslivets generelle konkurrenceevne opretholdes.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 34).

Anden næstformand (Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette dagsordensforslag indgår nu i forhandlingen.

Poul Nielson (S):

Ligesom ministeren vil jeg også gerne på Socialdemokratiets vegne takke SF for initiativet til debatten.

Vi har jo haft et godt samarbejde med bl.a. – og på mange måder især – SF om disse spørgsmål, og det håber vi naturligvis også fortsætter. Det er vigtig at fastholde en åben indstilling og være parat til nytænkning, og også på den baggrund vil jeg udtrykke tilfredshed med den besvarelse, miljøministeren har givet her på regeringens vegne.

Det er ikke nyt, at skatter og afgifter tjener flere forskellige formål end lige netop at fremskaffe provenu. De klassiske eksempler er at bidrage til indkomstudjævning eller begrænsning i forbruget af f.eks. alkohol og tobak. Man kan godt tale om en historisk tendens til at overlæsse skattesystemet som sådant med den slags sidetemaer. De mange i sig selv oftest